Evropski parlament
2019-2024

Odbor za ribištvo

2022/2148(INI)

5.4.2023

OSNUTEK POROČILA

o posledicah kitajskih ribolovnih dejavnosti za ribištvo EU in nadaljnjih korakih
(2022/2148(INI))

Odbor za ribištvo

Poročevalec: Pierre Karleskind

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

OBRAZLOŽITEV 8

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o posledicah kitajskih ribolovnih dejavnosti za ribištvo EU in nadaljnjih korakih (2022/2148(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES[1],

– ob upoštevanje Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvračanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999[2],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/1998 z dne 7. decembra 2020 o omejevalnih ukrepih proti hudim kršitvam in zlorabam človekovih pravic[3],

– ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o prepovedi proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, na trgu Unije [COM(2022)0453] in osnutku poročila Parlamenta o tem predlogu,

– ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 [COM(2022)0071] ter osnutku poročila Parlamenta o tem predlogu,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ [COM(2020)0381] in resolucije Evropskega parlamenta z dne 20. oktobra 2021 o tej strategiji[4],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 [COM(2020)0380] in resolucije Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2021 o tej strategiji[5],

– ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982,

– ob upoštevanju Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju (Solas) z dne 1. novembra 1974,

[1] UL L 354, 28.12.2013, str. 22.
[2] UL L 286, 29.10.2008, str. 1.
[3] UL L 410 I, 7.12.2020, str. 1.
[4] UL C 184, 5.5.2022, str. 2.
[5] UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

– ob upoštevanju konvencije z dne 6. marca 1948 o ustanovitvi Mednarodne pomorske organizacije (IMO),

– ob upoštevanju konvencije št. 188 Mednarodne organizacije dela z dne 14. junija 2007 o delu v sektorju ribištva,

– ob upoštevanju Torremolinoškega protokola z dne 2. aprila 1993 in Capetownskega sporazuma iz leta 2012,

– ob upoštevanju svetovalnega sveta za odprto morje/flote za dolge plovbe in Svetovalnega sveta za trge z dne 13. decembra 2022 (R-06-22/WG4-WG5),

– ob upoštevanju študije iz decembra 2022 z naslovom Raziskave za odbor PECH – vloga in vpliv Kitajske v svetovnem ribištvu in akvakulturi,

– ob upoštevanju Sporazuma o ukrepih države pristanišča za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvračanje od njega ter za njegovo odpravljanje, ki ga je 22. novembra 2009 odobrila Konferenca Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO),

– ob upoštevanju pogodbe z dne 4. marca 2023 glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,

– ob upoštevanju modrega partnerstva za oceane med Evropsko unijo in Ljudsko republiko Kitajsko z dne 16. julija 2018,

– ob upoštevanju skupnega sporočila podpredsednice/visoke predstavnice Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu z dne 12. marca 2019 z naslovom EU-Kitajska – strateška vizija [JOIN(2019)0005],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2022 o indijsko-pacifiški strategiji na področju trgovine in naložb[6],

– ob upoštevanju 13. petletnega kitajskega načrta za razvoj ribolova na odprtem morju iz leta 2017,

– ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0000/2023),

A. ker člen 28 Uredbe (EU) št. 1380/2013 določa, da Evropska unija vodi zunanje odnose na področju ribištva za zagotovitev trajnostnega izkoriščanja, upravljanja in ohranjanja morskih bioloških virov in morskega okolja;

B. ker člen 12 Uredbe (ES) št. 1005/2008 določa, da je uvoz ribiških proizvodov, pridobljenih z nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovom, prepovedan;

[6] UL C 47, 7.2.2023, str. 15.

C. ker imajo trenutno štiri tretje države rdeči karton, osem tretjih držav pa ima rumeni karton;

D. ker ima Kitajska največjo ribiško floto za ribolov na odprtem morju na svetu in je največji uvoznik ribje moke na svetu[7];

E. ker Unija podpira razvoj in upravljanje trajnostnega ribištva, tudi z ukrepi za izboljšanje zmogljivosti za spremljanje, kontrolo in nadzor v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu;

F. ker je Ljudska republika Kitajska podpisnica sporazuma Svetovne trgovinske organizacije (STO) o subvencijah za ribištvo iz junija 2022;

G. ker je Ljudska republika Kitajska junija 2022 ratificirala sporazum o preprečevanju nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu;

H. ker sta EU in Ljudska republika Kitajska leta 2018 podpisali dvostranski sporazum, imenovan modro partnerstvo, katerega namen je izboljšati sodelovanje pri svetovnem upravljanju oceanov in katerega stalna delovna skupina se sestane enkrat ali dvakrat letno;

I. ker je urad za nadzor tujega premoženja ameriškega ministrstva za finance na podlagi zakona Magnickega izrekel sankcije zoper več kitajskih ribiških podjetij zaradi domnevnega prisilnega dela;

J. ker skupni kitajski morski ulov zdaj znaša med 14 in 16 milijoni ton, od tega 3 do 4 milijoni ton izvirajo iz globokomorskega ribolova, pri čemer se velik del ulovi v vodah ob zahodni Afriki in zahodni Južni Ameriki (Ekvador in Peru)[8];

K. ker je bilo leta 2017 s Kitajske v Unijo uvoženih 39 % filetov tuna, za katere veljajo 0-odstotne avtonomne tarifne kvote[9];

L. ker je Kitajska leta 2020 okrepila predpise o upravljanju ribolova na odprtem morju; ker se je leta 2017 zavezala, da bo do leta 2020 svojo floto za ribolov na odprtem morju omejila na 3000 plovil;

Zagotavljanje čim večje preglednosti

1. obžaluje pomanjkanje preglednosti v zvezi s številom plovil v kitajski floti za ribolov na odprtem morju; ugotavlja, da skupna kitajska flota zajema skoraj 27 000 ladij; obžaluje, da uredba o „nadzoru“, ki jo je sprejela Kitajska, velja samo za njeno floto za ribolov na odprtem morju, ki zajema manjši del njene flote;

[7] Pauly, D. in drugi, Recherche pour la commission PECH – Rôle et influence de la Chine dans la pêche et l'aquaculture mondiales (Raziskava za odbor PECH – Vloga in vpliv Kitajske v svetovnem ribištvu in akvakulturi), Evropski parlament, Tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, Bruselj, 2022, str. 14.
[8] Prav tam, str. 14.
[9] Mnenje LDAC (R-10-20/WG1), julij 2020.

2. spodbuja Komisijo, naj zahteva, da imajo vsa ribiška plovila identifikacijsko številko IMO, in prepove uporabo zastav ugodnosti; želi javni dostop do informacij o dejanskem lastništvu ribiških plovil, ne glede na to, pod katero zastavo plujejo;

3. poziva Komisijo, naj od kitajskih oblasti zahteva večjo preglednost glede ribolovnih dejavnosti in sporazumov o ribolovu kitajskih flot za odprto morje;

4. ugotavlja, da se število sporazumov o ribolovu med Ljudsko republiko Kitajsko in tretjimi državami povečuje; obžaluje pomanjkanje preglednosti v zvezi s temi sporazumi, licencami in pooblastili;

5. poziva Kitajsko, naj ratificira in izvaja sporazum Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) o ukrepih države pristanišča; poziva obalne države, naj objavijo kršitve in kazni za ribiška plovila za lov na odprtem morju;

Zaščita Evropske unije pred nepoštenimi poslovnimi praksami

6. poziva države članice, naj dosledno uporabljajo evropsko zakonodajo v zvezi s sistemom sledljivosti in poročanjem o ulovu; želi, da se zbirajo podatki o številu proizvodov, ki jih ujamejo kitajska plovila in nato vstopijo na trg EU;

7. spodbuja Kitajsko in države, s katerimi je podpisala sporazume o ribolovu, naj okrepijo svoje zmogljivosti za nadzor, odkrivanje, preprečevanje in odzivanje na primere nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova; predlaga, naj Komisija podpre ta prizadevanja s tehničnega vidika;

8. spodbuja proizvajalce morske hrane v EU, naj diverzificirajo svoje partnerje za primarno predelavo;

9. poudarja, da je Kitajska zaradi avtonomnih tarifnih kvot znatno povečala svoj uvoz v EU; meni, da to povzroča izkrivljanje trga z ogromnim uvozom v januarju, ki ni skladno s specifičnim povpraševanjem; ugotavlja, da se je ta uvoz postopoma povečal s 25 000 ton leta 2017 na 50 000 ton leta 2020;

10. ugotavlja, da Kitajska subvencionira svoje flote, ki delujejo v izključnih ekonomskih conah in na odprtem morju; poudarja, da bi se morali z nedavnim podpisom sporazuma STO o subvencijah za ribištvo junija 2022 izplačani zneski zmanjšati;

Zaščita ribolovnih virov, človekovih pravic in prehranske neodvisnosti

11. ugotavlja, da intenzivnost dejavnosti kitajske ribiške flote povzroča izčrpavanje staležev; meni, da bi bilo treba oceniti stanje ciljnih staležev, da bi določili njihovo stopnjo izkoriščanja;

12. spodbuja vzpostavitev načrtov upravljanja v državah, s katerimi je EU sklenila sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu; ugotavlja, da je sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu z Mavretanijo, ki vključuje načrt upravljanja za pelagične vrste, omogočil zmanjšanje ribolovnega pritiska vseh plovil, usmerjenih na te staleže;

13. poziva Komisijo, naj pripravi strategijo za obravnavo dejstva, da Kitajska uvaža vse več ribje moke iz drugih delov sveta; poudarja, da bi ta uvoz lahko ogrozil prehransko varnost v Afriki;

14. poziva Komisijo, naj na podlagi Uredbe (EU) 2020/1998 ukrepa proti kitajskim podjetjem, ki jih je ministrstvo za finance ZDA že sankcioniralo, in po potrebi ta ukrep razširi na druga podjetja, obtožena kršitve človekovih pravic;

Zagotavljanje stalnega dialoga med Kitajsko in Unijo

15. poudarja pomen sodelovanja s Kitajsko na svetovni ravni v okviru FAO, regionalnih organizacij za upravljanje ribištva in STO za razvoj globalnih politik in predpisov proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu;

16. poziva EU in Kitajsko, naj tesno sodelujeta pri trajnostni rabi morskih bioloških virov, upravljanju oceanov – zlasti ribolovu – in boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu;

17. ugotavlja, da človeški in finančni viri, dodeljeni GD za pomorske zadeve in ribištvo v zvezi s Kitajsko, niso skladni z dejanskimi potrebami; poziva, naj se ponovno vzpostavi ravnovesje, da bi zagotovili stalni dialog;

°

° °

18. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Poročevalec je želel poudariti štiri glavne strateške osi za odziv na posledice kitajskih ribolovnih dejavnosti.

Prva os je preglednost teh operacij. Da bi se lahko zakonodajalec učinkovito in ustrezno odzval, je bistveno, da bolje razumemo ribolovna prizadevanja kitajskih flot in pogoje, v katerih se ribolov izvaja,. Po ocenah naj bi obstajalo med 900 in 2 900 kitajskih ribiških plovil za lov na odprtem morju. Doslej imamo premalo informacij o ulovu kitajskih plovil, subvencijah, ki jih prejemajo, ter o vsebini sporazumov, ki jih je Kitajska sklenila s tretjimi državami. Pomanjkanje podatkov je velika ovira pri dobrem upravljanju ribolovnih virov in preprečuje zagotavljanje pogojev za regulirano in trajnostno ribolovno dejavnost, pri kateri se spoštujejo človekove pravice. Zato je po mnenju poročevalca pridobivanje teh informacij in spodbujanje Kitajske k večji preglednosti prednostna naloga.

Druga os je zaščita evropske ribiške industrije pred nepoštenimi poslovnimi praksami. Trajnostno upravljanje ribolovnih virov je možno le z upoštevanjem strogih in ambicioznih predpisov, kot so predpisi skupne ribiške politike. Po drugi strani pa so te zahteve, ki zavezujejo naše ribiče, smiselne le, če veljajo tudi za izdelke, ki se uvažajo v Unijo. V tem smislu Kitajska zaradi naraščajočega pomena za evropski trg in nepreglednosti svojega ribolova pomeni edinstveno nevarnost za sposobnost preživetja evropske ribiške industrije. Zato poročevalec predlaga izboljšanje sledljivosti uvoženih proizvodov, da bi zagotovili skladnost z našimi socialnimi in okoljskimi standardi, zlasti pa poskrbeli, da ne bi prišli iz nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova. Poročevalec poziva tudi k bolj pošteni konkurenci z učinkovitim izvajanjem sporazuma, doseženega junija 2022 v okviru STO, o škodljivih subvencijah za ribištvo.

Tretja os, ki jo predlaga poročevalec, se nanaša na potrebo po zaščiti ribolovnih virov na svetovni ravni, pa tudi človekovih pravic in prehranske neodvisnosti. Ambicije Unije glede varstva okolja in spoštovanja človekovih pravic bo mogoče uresničiti le, če bodo imele podporo tudi na mednarodni ravni. To je tudi smisel člena 28 skupne ribiške politike in sedanjega dela v zvezi s prepovedjo proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, ter skrbnim pregledom v podjetjih, ki jih je poročevalec navedel v svojem predlogu. Kitajska zaradi svojih intenzivnih ribolovnih dejavnosti in nepreglednosti povzroča velik pritisk na svetovne ribolovne vire. Včasih to počne v škodo človekovih pravic, pri čemer se pojavljajo številne obtožbe o prisilnem delu. Nazadnje ta pritisk na staleže povzroča tveganje v smislu prehranske varnosti, zlasti v zahodni Afriki, kjer se bistveni viri za prehrano lokalnega prebivalstva prilaščajo za proizvodnjo ribje moke. To poročilo je pomembno, saj je Kitajska sama odgovorna za 50 % svetovnega uvoza ribje moke. Poleg očitnega vprašanja trajnostnosti ribolovnih virov gre torej za prehransko neodvisnost in zaščito človekovih pravic v svetu. Poročevalec zato poziva, naj se sprejmejo omejevalni ukrepi proti podjetjem, ki ne spoštujejo človekovih pravic, in po potrebi ocenijo statusi staležev (zlasti tisti, na katere je usmerjena Kitajska zaradi proizvodnje ribje moke).

Kar zadeva četrto os, poročevalec vztraja pri nadaljevanju dialoga med Unijo in Kitajsko za bolj trajnostni ribolov. Ribištvo je ena od tem, glede katerih doslej še ni bil dosežen dogovor na večstranskih forumih. Najnovejša primera sta sporazum OZN o odprtem morju lani marca in sporazum STO o subvencijah za ribištvo iz junija 2022. V zadnjih letih je tudi Kitajska

dosegla napredek v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu. Poročevalec zato poziva k nadaljnjemu dialogu s Kitajsko na dvostranski in večstranski ravni (FAO, regionalna organizacija za upravljanje ribištva in STO), da bi ustvarili bolj trajnosten in bolje reguliran ribolov.

Na kratko, Unija je zmožna in zavezana ukrepati, da bo ribištvo v svetu postalo bolj trajnostno. To se začne z nenehnimi izboljšavami naših praks v posvetovanju z deležniki, da pokažemo pot naprej. A trud naših ribičev bo zaman, če bodo predpisi veljali samo zanje in ne bodo upoštevali ribolovnih dejavnosti flot tretjih držav. Kitajska ima kot pomembna svetovna akterka v ribištvu osrednjo vlogo. Zato si mora začeti prizadevati za preglednejši, bolj trajnosten in bolje reguliran ribolov.